

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, ОКТОМВРИ 2021 ГОДИНА

През октомври 2021 г. **общият показател на бизнес климата⁴** се понижава с 2.3 пункта спрямо предходния месец (фиг. 1 от приложението). По-неблагоприятен бизнес климат е регистриран в промишлеността, търговията на дребно и сектора на услугите, а в строителството показателят запазва равнището си от септември.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ спада с 3.9 пункта (фиг. 2 от приложението) в резултат на по-резервираните оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. По-негативни са и прогнозите им както за износа, така и за производствената активност (фиг. 3 от приложението) през следващите три месеца.

През октомври средното натоварване на мощностите в промишлеността остава на нивото от юли (74.2%). С оглед на очакваното търсене през следващите месеци обаче се предвижда недостиг от мощности.

Основните проблеми за развитието на бизнеса продължават да бъдат несигурната икономическа среда, недостигът на работна сила и недостатъчното търсене от страната, като през последния месец се наблюдава засилване на негативното им влияние (фиг. 4 от приложението).

В сравнение със септември делът на мениджърите, които прогнозират продажните цени в промишлеността да се повишат през следващите три месеца, се увеличава.

Строителство. През октомври съставният показател „бизнес климат в строителството“ запазва нивото си от предходния месец (фиг. 5 от приложението). Очакванията на строителните предприемачи както за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца, така и за дейността им през следващите три месеца са пессимистични (фиг. 6 от приложението). Последната анкета отчита и увеличение на броя на клиентите със закъснения в плащанията.

Производственият график е осигурен с договори за 5.6 месеца, като се наблюдава намаление от 1.3 месеца спрямо оценката през юли. Същевременно и очакванията за нови поръчки през следващите шест месеца са по-неблагоприятни (фиг. 7 от приложението).

Най-сериозното затруднение за дейността на предприятията остава несигурната икономическа среда. През последния месец се регистрира и нарастване на отрицателното

¹ От юли 2010 г. НСИ публикува данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат“** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ Общият показател на бизнес климата е средна претеглена на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

въздействие на фактора „цени на материалите“, който измества на трето място затрудненията, свързани с недостига на работна сила (фиг. 8 от приложението).

Относно продажните цени в строителството 32.7% от мениджърите продължават да очакват те да се повишат през следващите три месеца.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ се понижава с 1.4 пункта (фиг. 9 от приложението), което се дължи на по-умерените оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Прогнозите им за обема на продажбите (фиг. 10 от приложението) и поръчките към доставчиците през следващите три месеца са също по-резервиранi.

Несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостатъчното търсене продължават да ограничават в най-голяма степен развитието на бизнеса в сектора, като през последния месец се отчита засилване на негативното им влияние (фиг. 11 от приложението).

В сравнение с предходния месец нараства делът на търговците на дребно, които предвиждат продажните цени в сектора да се повишат през следващите три месеца.

Услуги¹. През октомври съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ намалява с 2.1 пункта (фиг. 12 от приложението) в резултат на леко влошените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. По-умерени са и мненията им относно настоящото и очакваното търсене на услуги (фиг. 13 от приложението).

Най-сериозните затруднения за дейността остават свързани с несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша, посочени съответно от 51.1 и 28.9% от предприятията (фиг. 14 от приложението).

Очакванията на мениджърите по отношение на продажните цени през следващите три месеца продължават да са в посока на увеличение.

¹ Без търговия.

Приложение

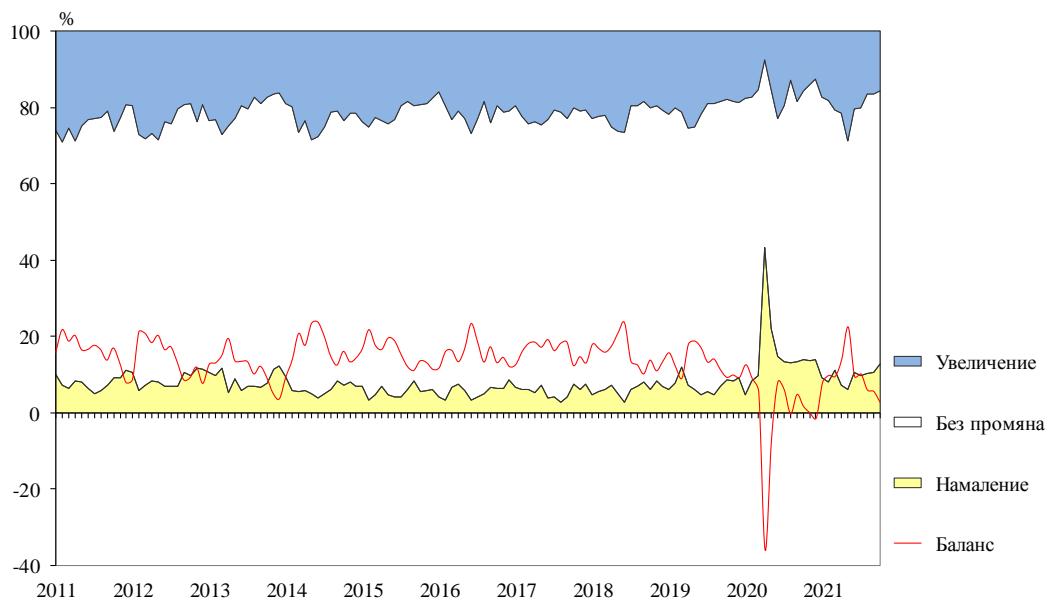
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

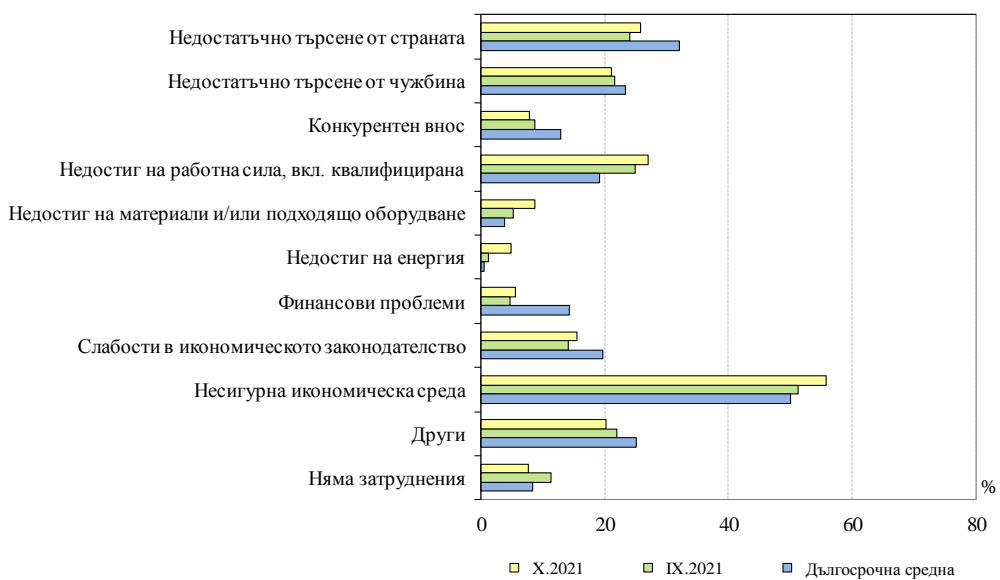
Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

**Фиг. 3. Очаквана производствена активност в промишлеността
през следващите три месеца**

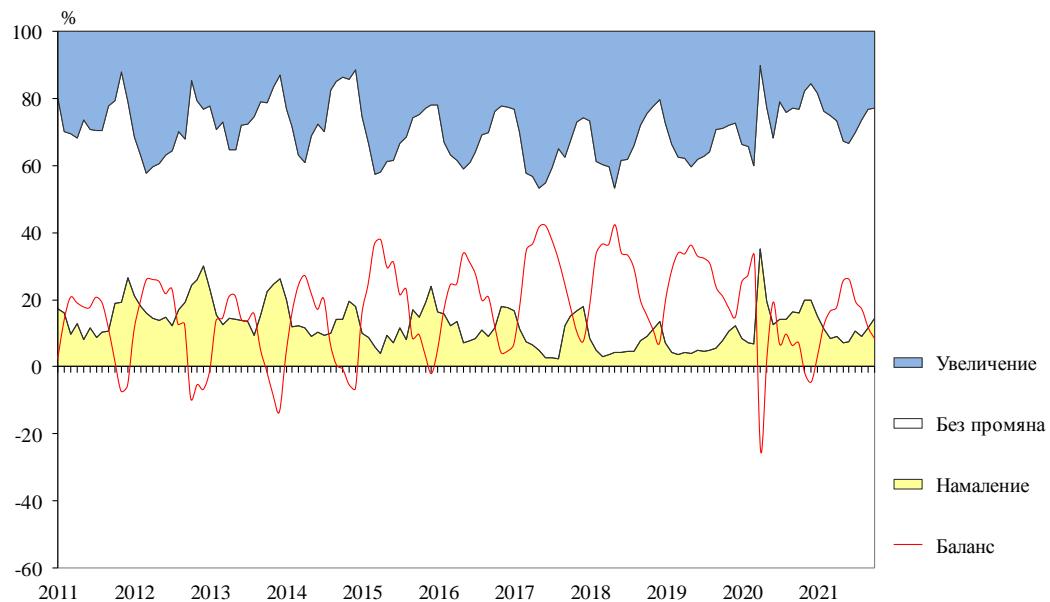
**Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността
(Относителен дял от предприятията)**

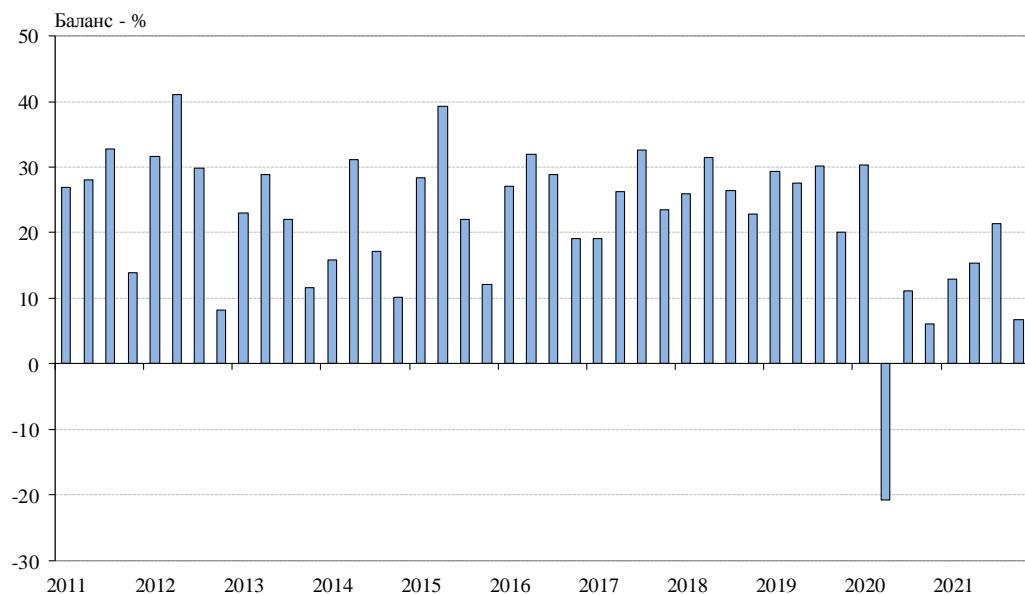
Фиг. 5. Бизнес климат в строителството

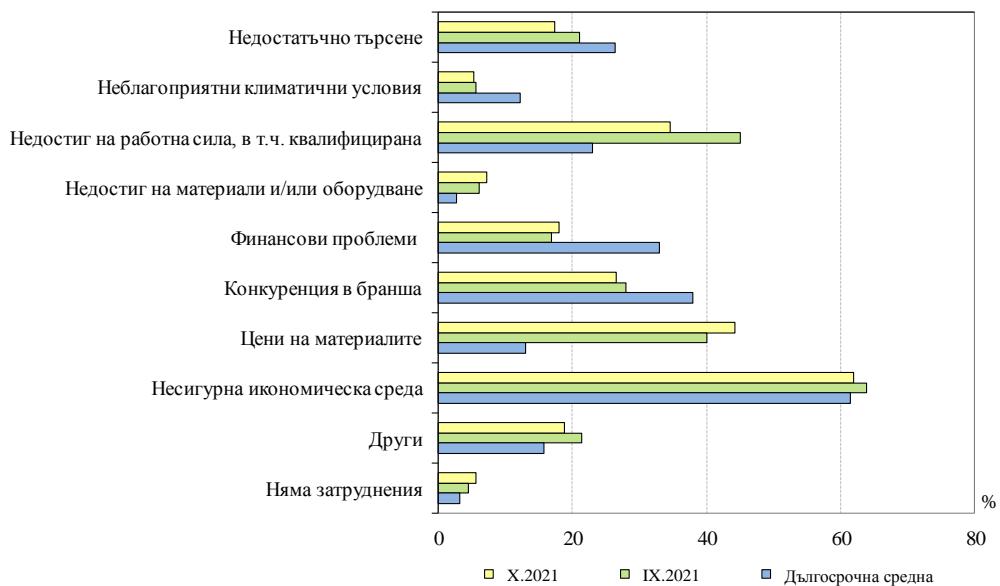
**Фиг. 6. Очаквана строителна активност
през следващите три месеца**

**Фиг. 7. Очаквания за нови поръчки в строителството
през следващите шест месеца**

**Фиг. 8. Затруднения в строителната дейност
(Относителен дял от предприятията)**

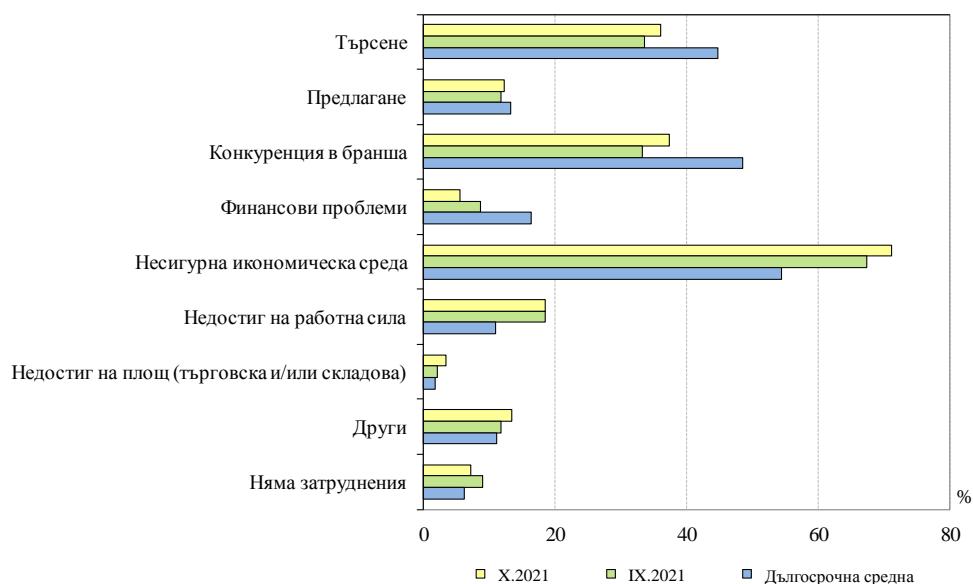
Фиг. 9. Бизнес климат в търговията на дребно

**Фиг. 10. Очаквания за продажбите в търговията на дребно
през следващите три месеца**

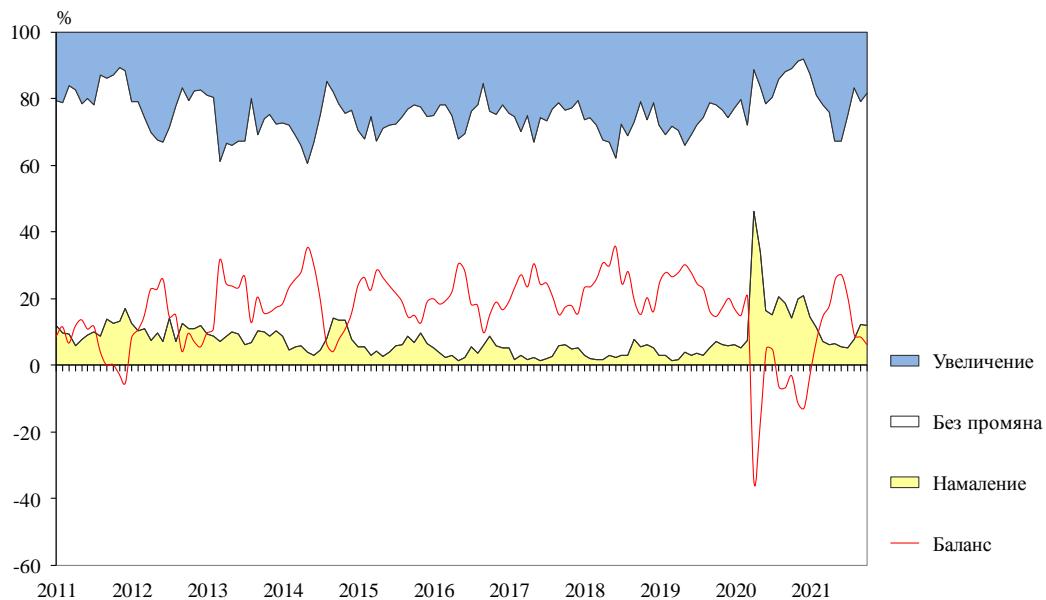
**Фиг. 11. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно
(Относителен дял от предприятията)**

Фиг. 12. Бизнес климат в сектора на услугите

**Фиг. 13. Очаквано търсене в сектора на услугите
през следващите три месеца**

**Фиг. 14. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите
(Относителен дял от предприятията)**

